

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Declarare de război.

Să nu se sparie cetitorii nostri cetind titlul acestui articol.

Nu pacea europeană, nu liniștea și siguranța personală a cetățenilor e periclitată prin declararea de război.

Diariul din loc „Tribuna” a declarat război diariului nostru „Telegraful Român” și diariului din Blaș „Unirea”, ba celei din urmă i-a făcut deosebita onoare, și o a înregistrat în rubrica „Album millenar”, unde se pun iubitorii de neam și trădătorii de neam. „Unirea” e socotită între trădători, cu metropolitul Mihályi în frunte, despre care scrie „Tribuna”, că a inspirat articolul de Duminecă al „Unirei”.

Despre acel articol vom vorbi de altădată, acum deocamdată ne ocupăm cu declarațiunea de război, având o ore-care mângăiere în soții nostri de suferințe: „*socios habuisse malorum*”.

În numărul de Marți „Tribuna” la locul prim se ocupă cu sinodul nostru și cu diariul nostru.

Vom schița cuprinsul articolului, dar esact, și nu vom urma exemplul „Tribunei”, care din articolele noastre a luat numai ce i-a convenit, și și acel puțin l'a falsificat.

Se plânge „Tribuna”, că sinodul a trecut peste scôțele confesionale, și nu a fost nici un singur om, care să aducă în sinod afacerea milleniului.

Reprôbă concludul sinodului, prin care a obligat pe preoți și învățători să aboneze diariul nostru.

Nu-i place politica „Telegrafului Român”, căci acest diariu nici-odată nu a apêrat biserica și scôla.

„Telegraful Român” nu servește bisericeii, căci face politică contrară cu partidul național român, deci antinațională.

Din aceste motive „Tribuna” ne declară război, dară deocamdată războiul e declarat numai personal: „*noi special, cei, cari suntem încredințați a conduce organul partidului național român*”, deci acești „noi” declară războiul, și în luptă crâncenă ni se spune: „nu vom cruța nimic și penime. Ori-cine nu e cu noi, e contra noastră”.

Acești „noi” ne spun, că până acumă față cu noi au resignat la arme tăietóre și sigure de efect. Până acumă au cređut, să trateze cu ômenii mulțipușini din jurul „Telegrafului Român” alteum, și nu ca antecesorii lor. De acumă nu vor mai fi cu această considerațiune.

În fine ni se dă asigurarea, că vor combate numai politica noastră, și nu vor fi confesionali, căci acei „noi” iubesc biserica națională românescă.

Atâta în declarațiunea de război. Este în natura lucrului ca noi să primim declarațiunea de război, și să ne ascuțim armele de apêrare.

Din capul locului declarăm, că nu ne superă declarațiunea francă a colegilor dela „Tribuna”, căci ea asupra noastră face impresiunea războiului, care-l produc copiii la sêrbătorile Născerii Domnului.

Cetitorii nostri vor suride, când vor auzi, că sinodul nostru nu a făcut nimica pentru scôțele populare, că diariul „Telegraful Român” n'a știut serie nimica întru apêrarea scôlelor.

Asemenea afirmațiuni pot risca ômeni, cari avênd bună credință, nu sunt în curat cu finuta diariului nostru.

„Telegraful Român” s'a ocupat cu legea art. XXVI din 1893 încă pe când ea era numai proiect. Seria lungă de articoli scriși în acest obiect, s'a scos și în broșură, și noi bucuros o putem pune la dispoziția domnilor dela „Tribuna”.

Sinodul archidieceșan încă din sesiunea anului 1894 a luat poziție hotărâtă în fața legii celei nouă, a apelat la dărnicia poporului, și în un scurt timp de 2 ani a adunat aprôpe la 300,000 fl. pentru asigurarea caracterului confesional al scôlelor noastre.

Aceste sunt fapte recunoscute publice, și în fața lor vorbele „Tribunei” ne fac impresiunea de jocuri copilăresci *sunt pueri pueri. Pueri puerilia tractant.*

Politica diariului nostru e politică antinațională, căci „Tel. Rom.” n'a apêrat biserica, nu interesele ei în fața legilor politice bisericesci.

Învinuirea această e palidă față cu aceea din anul trecut, care tot acești „noi” ni o au făcut în colônele diariului „Dreptatea”. Atunci s'a aruncat în fața supremăului for legislativ din metropolia noastră, congresului nostru național-bisericesc, că el neteșce calea legilor bisericesci, și pe când catolicii luptă contra lor, ortodocșii în supremul lor for legislativ pregătesc calea.

Atunci ni s'a ăis:

După ce nefericitele proiecte au devenit legi, congresul bisericeii române greco-orientale a fost cea dintâi corporațiune, care a neteșit calea inactivărei legilor.

Ordinațiunile despre introducerea legilor nici nu erau cunoscute încă, și congresul le-a pregătit calea.

În numerii 82 și 86 ai diariului nostru din anul trecut am arêtat față cu calumnia de mai sus, că dintre toate bisericile din patria noastră, unica biserica noastră a luat poziție în mod oficial contra acelor proiecte de legi.

Vor zimbi deci toți cei ce vor auzi învinuirea, că biserica noastră, că diariul nostru n'a apêrat interesele bisericeii, ci bună-ôra a trebuit să vină „Tribuna” și să le apere.

Politica noastră e contrară politicii partidului național român.

Nici odată nu am făcut secret din politica noastră. Nu odată am accentuat vederile noastre în ce privește programul românilor statorit la 1881. Am fost și suntem, ca din acela pentru un timp ore-care se elimină punctul privitoriu la autonomia Ardêlului, și cel privitoriu la dualism.

Preste cel din urmă a trecut la ordinea ăilei de mult și „Tribuna”. În celalalt primim bucuros lupta, pofțescă și ne combată cu argumente, ca să avem ocaziune a ne lumina.

În celelalte suntem întru toate de acord cu acel program.

Autonomia Transilvaniei e un „*pium desiderium*” între împregiurările date; acumă nu o putem câștiga, când o vom pute câștiga, atunci nu ne mai trebuie, atunci altcum vom aronda țera.

Iată deosebirea între noi, între naționali și antinaționali.

Ni se spune că acei „noi” se folosesc de arme cinstite, și au resignat la cele tăietóre și cu efect sigur.

Modul cum „Tribuna” referă

despre desbaterile nôstre sinodale au indignat pe toți ômenii binesimțitori, și nu credem, că acel mod de a persifla pe toți bărbații nostri de valóre (Esc. Sa metropolitul, Dr. Ilarion Pușcariu, Cosma etc.), de a denatura adevêrul, de a refera fals chiar și în cifre, nu credem ăicem, ca această să o înecă-vișteze între mulți alții din jurul „Tribunei” de ađi nici chiar presidentul partidului, domnul Dr. Ioan Rațiu, căruia în timpul crizei din iarna trecută diariul nostru i-a făcut onôrea, de l'a apêrat contra atacurilor venite dela elica din București și l'a apêrat numai din respect cătră adevêr și cătră cauza națională.

Dacă deci „Tribuna” pe lângă acest mod de a tracta mai are și alte arme mai tăietóre, mai cu sigur efect, atunci trebuie să credem că ea vrea să facă concurență „Tribunei” din era „Blojului”.

Ni-se spune, că nu ni-se va ataca biserica, ci numai politica „Telegrafului”. Dar pentru Dumneđeu, ce are politica diariului nostru cu desbaterile sinodale, unde nimica nu s'a vorbit despre autonomia Ardêlului, și din cari incidente au fost batjocoriți în modul cel mai frivol toți bărbații de valóre ai bisericeii nôstre. Batjocurile aceste sunt inspirate de cea mai mare ură confesională, și după proverbul cunoscut, „*cine se scusă, se acusă*”.

Atâta deocamdată, și stăm cu péna ascuțită noi „pușinii” dela acest diariu.

O convingere avem, că din declarațiunea de război, și din războiul „eventual” nu va câștiga nimica în cele morale nici „Tribuna”, nici publicul român.

„Tribuna” pôte va avê folose materiale, căci ea din trecutul său scie bine, că atacurile contra noastră a greco-orientalilor înmulțesc abonamentele din partea greco-catolicilor.

Acesta e scopul, și după măsima iesuitică: „Scopul sântesece mijlocele”.

Sinodul archidieceșan.

Duminecă în 7/19 Aprile a. c. la 10 ore a. m. s'a ținut a opta ședința a sinodului nostru archidieceșan.

După cetirea și autentificarea protocolului din ședința premergătoare trecându-se la ordinea ăilei, raportorul comisiunei financiare deputatul Valeriu Bologa, referă asupra raportului comisiunei administrative a fundațiunei „Șaguna” despre activitatea ei în anul 1895/6 promovat sinodului prin hârtie consistorială.

La propunerea comisiunei financiare, sinodul ia spre scire numitul raport și aprôbă proiectul de budget pentru anul viitoriu.

Același raportor referă asupra raportului consistorial prin care s'a subșternut sinodului raportul comisiunei administrative a tipografiei archidieceșane privitoriu la executarea concludelor sinodale de sub Nr. 116 din 1895.

Raportul în general se ia spre scire; sinodul îndrumă însă consistoriul a raporta însuși sinodului în anul viitoriu despre aplicarea noului normativ, despre reformarea sistemului de comptabilitate, despre rezultatul pașilor întreprinși de comisiunea tipografiei archidieceșane pentru încassarea restan-

țelor și despre pretensiunile dubioșe, ce s'au amortisat.

Același raportor referă asupra hârtiei consistoriale prin care se înaintă sinodului raportul comisiunii administrative a tipografiei archidieceșane despre activitatea ei în decursul anului 1895.

La propunerea comisiunei financiare, raportul se ia spre scire îndrumându-se consistoriul a provoca comisiunea tipografiei să studieze și să arete sinodului viitoriu măsurile de lipsă pentru a ridica rentabilitatea tipografiei și librăriei archidieceșane.

Rațiociniile tipografiei archidieceșane de pe anii 1893, 1894 și 1895, fiind prezentate abia cătră finea sesiunii încât esaminarea lor prin comisiunea financiară a fost imposibilă, — se remită consistoriului, ca să le înainteze sinodului viitoriu spre rezolvare meritorică definitivă.

Referitoriu la raportul comisiunei administrative a tipografiei archidieceșane înaintat prin raport consistorial, privitoriu la dauna cauzată tipografiei prin fostul ei director St. Dimitriu, — sinodul, considerând, că consistoriul n'a satisfăcut concludului sinodal Nr. 117 din 1895, prin care a fost îndrumat a cere în acest obiect informațiunea justificativă a comisiunii administrative pronunțându-se și în acea direcțiune, dacă organul de controlă instituit prin dispozițiunile testamentare corêspunde sau nu chemării sale și se cêră și pârerea fiscalului consistorial, mai considerând și aceea, că actele prezentate nu clarifică din destul afacerea pentru de a se puté lua o decisiune meritorică, — îndrumă din nou consistoriul a corêspunde întru toate susmenționatei conclud și a raporta procsimului sinod.

Tot comisiunea financiară prin referentul seu Ioachim Fulea, referă asupra rapôrțelor consistoriale despre starea proceselor fondurilor și fundațiunilor și despre împărțirea ajutoarelor din fundațiunea „Andronic”, cari la propunerea comisiunei se iau spre seire.

Privitoriu la hârtia consistoriului archidieceșan prin care acesta subșterne sinodului concludul seu referitoriu la edarea fôiei „Telegraful Român”, comisiunea financiară propune ca „Telegraful Român”, organul de publicitate al archidieceșei să se susțină și mai departe în forma sa actuală cu edițiune de tri ori pe săptămână pe lângă următoarele dispozițiuni:

a) În numărul seu de Sâmbăta să aducă un suplement separat sub titlul de „Fôie pedagogică”.

b) Prețul de abonament să se reducă dela 8 fl. la 6 fl. anual.

c) Să se enunță, că abonarea acestei fôie este obligătoare pentru fie-care preot și învățătoriu.

d) Recomandă comisiunei instituirea unui comitet de redactare compus din bărbați competenți, cari pentru ostenelele lor să fie remunerați.

Deputatul Nicolau Ivan luând cuvântul arată la cauzele decăderii acestei fôie. Nu, căci ar fi rău redactată, căci e destul de bine redactată, nici politica ce urmărește este rea, căci s'a dovedit, că această politică între împregiurările date este foarte bună, — sunt cauzele decăderii fôiei, ci starea faptică, că nici preoții nici învățătorii, ba

nici inteligența superioară nu o sprijinesc nici colaborând, ba nici chiar abonându-o. Se mai recere ca redacțiunea să aibă o bibliotecă corespunzătoare și diare de ajuns. — Recomandă propunerea comisiunii.

Deputatul Valeriu Bologa arătând și el la scăderile fôiei, că adecă lipsesce din ea tocmai partea științifică teologică și pedagogică și că nu apără instituțiile noastre bisericesti și școlare cu destulă energie și la timp din cas în cas, și acesta în lipsa de colaboratori competenți și specialiști. Avem tineri, cari au studiat pe spesele bisericești, și în loc să colaboreze la fôia bisericești lor, cari i-a susținut la studii, colaborează la foi chiar dușmane bisericești lor. Propune deci în nees cu propunerea comisiunii: Consistoriul arhiepiscopesc se îndrumă a se pune în conțelgere cu consistoriile eparchiale spre a se eda și susține un organ de publicitate bisericească pentru întreaga metropolie.

Deputatul August Nicoră vede cauzele decadenței fôiei mai cu sémă în politica ce urmărește, politică ce diferă de sentimentul, de politica generală a Românilor; cere deci ca să se schimbe această politică și punctul c) din propunerea comisiunii să se schimbe cu aceea, că „consistoriul arhiepiscopesc recomandă călduros fôia „Telegraful Român“ tuturor preoților și învățătorilor din arhiepiscopescă“.

În firul discuțiunii deputatul Valeriu Bologa își retracează auzul propus, pe care deputatul August Nicoră primindu-l de al seui susține.

Deputatul Dr. Ilarion Pușcariu apără programul politic al „Telegrafului Român“, dîcînd că acesta e statutor de fundatorii săi, și e cel mai bun pentru înt-resele noastre. Țîr ome nîi din jurul lui cunosc mai bine, ce e de folos pentru binele bisericești și a școlii noastre.

Învățătorii nostri nu sunt atât de inculți ca să nu cetescă diare, căci cetesc, dar, durere, cetesc de acelea, cari sunt chiar dușmane bisericești noastre și cari fac politică militantă senzațională și astfel dedându-se cu astfel de lectură, în urmă cred tot ceea ce se scrie, fără se observe tendențiositatea în ea.

Trebue deci să li se impună abonarea „Telegrafului Român“ ca se cunoscă și ei starea adevărată a afacerilor noastre bisericești, școlare și naționale. Recomandă propunerea comisiunii.

Punându-se la vot amendamentul amintit și contra-propunerea deputatului August Nicoră, acestea cad și sinodul primesce propunerea comisiunii întocmai.

Urmază la ordinea Țilei raportul comisiunii școlare privitoriu la edarea unui organ pedagogic.

Fiind cestiunea acêta rezolvată în concludus luat privitoriu la edarea „T. R.“, raportul comisiunii prezentat prin referentul seu deputatul Dr. Petru Șpan, se ia spre scire.

Deasemenea se ia spre scire și raportul consistorial privitoriu la încasarea tacsei sidocșiale, la solvirea salariului arhiepiscopului și restituirea sumei anticipată dela stat, prezentat de comisiunea organizătoare.

La propunerea comisiunii bisericești prezentată prin referentul seu deputatul Daniil David, sinodul transpune consistoriului propunerea deputatului Nicolau Ivan referitoare la compunerea tabelor năue pentru datele statistice, spre a reflecta asupra ei.

Referentul comisiunii financiare, deputatul Dr. Vasile Preda, referă asupra proiectului de budget al consistoriului arhiepiscopescan pe anul 1897 și-l recomandă sinodului spre primire.

Sinodul luându-l la desbatere specială se primesce cu următoarele modificări:

Posiția: „Sidocșia“, în urma concludusului luat se urcă dela 8000 fl. la 80000 fl.;

Posiția: „Tace dela cunună se statoresce cu 1500 fl.;

Posiția: „Tace dela procese divorțiale cu 400 fl. și

După posiția „Recerinte“ se induce posiția năua: Dotarea protopresbiterilor, ajutore parochilor cu 32000 fl., Țr posiția: „Salariu esactorului“ se schimbă cu Salariu oficialului dela esactorat; în fine la Fondul tipografiei posiția „Chirii“, se urcă dela 2400 fl. la 3000 fl.

Urmază la ordinea Țilei raportul comisiunei verificătoare. Referentul acesteia, deputatul Ioan Turcu referă asupra hârtiei consistoriale privitoare la cercetarea afacerii alegerii lui Victor Cupșa de deputat mirén în cercul Solnocului și conform § 91 lit. i.) și §§ 4 și 6 din Statutul organic, propune ca acêstă alegere să se anuleze, (nefiind acest deputat ales membru al nici unei parochii din metropolia năstră precum se vede din listele alegătorilor înaintate la timp, fără privire la protestul înaintat, dar nejustificat. (R.)

Față de acêstă propunere, deputatul Vasile Dămian, face contra-propunerea, ca deputatul Victor Cupșa să se verifice, indus fiind în lista alegătorilor comunei bisericești Rogoz existentă pe timpul alegerilor, dar neașternută cu actele electorale.

Punându-se la vot, se primesce contra-propunerea deputatului V. Dămian.

Acelaș raportor referă asupra hârtiei consistoriale privitoare la protocoalele de alegere din parochia Dobârca și Rod, nefiind listele electorale statore și subscrise în modul prescriș și alte irregularități.

Referitoriu la acêstă alegere comisiunea propune: Listele fiind defectușe, nu se consideră, cu atât mai vȇrtos, căci majoritatea pentru alesul deputat mirean Ioan Măcelariu în cercul Mercurei, carele se verifică nu se alterează. Elia Pop, carele cu protestul seu nebasat și parochul Ioan Moga, carele cu dechiarățiunea sa neadeverată și mai târziu retrasă a dat ansă la ținerea cercetării la fața locului, se judecă în solidum la suportarea speșelor de cercetare cauate, așa după cum se vor statore prin Consistoriu. Totodată se îndrumă consistoriul să tragă la răspundere pe parochul Ioan Moga pentru adevărîța dată și alăturată la protestul nebasat alui Ilie Pop.

Se primesce.

Acelaș raportor referă asupra raportului consistorial privitoriu la neparticiparea tractului protopresbiterial al Ungurașului la alegerile sinodale din 1894.

Sinodul aprăbă și el concludusul de reprobare adus din partea consistoriului față de acest tract pentru neparticiparea sa la alegerile sinodali amintite și-l îndrumă la observarea strictă a legilor și regulamentelor bisericești.

Causa neparticipării la alegeri se Țice a fi depărtarea locului de scrutiniu dela centrul cercului electoral.

În urmă la propunerea specificată a biroului sinodul decide a solvi deputaților sinodali pentru participare la ședințele sinodali din sesiunea actuală: diurne 1257 fl. bani de cuartir, 514 fl. 18 cr., spese de drum, 367 fl. Țr spese pentru birou 50 fl., — cu totul 2168 fl. 18 cr.

Pentru autenticarea protocolului din acêstă ședință, sinodul institue o comisiune sinodală constatătoare din deputați sinodali aflători în Sibiiu, care se va întruni în țina următoare sub presiulul ordinariu la 12 Țre meridiane în localul destinat pentru ședințele consistoriale.

După ce tôte obiectele sesiunii actuale sunt rezolvite, Esc. Sa. I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit în vorbirea de încheere a sinodului constată cu plăcere, că consultările și agendele sinodale au decurs în regulă, dorind ca Dumneșen să ajute, ca lucrurile decise să pȇtă fi esecutate spre binele și înflorirea bisericești. Mulțămescă tuturor domnilor deputați, comisiunilor

și biroului sinodal pentru concursul dat. În fine împărțînd tuturor bine cuvântarea arhierescă, poftesce deputaților esteri reîntȇrcere fericită la cele de acasă și declară sesiunea actuală de încheiată.

La cuvintele părintesci ale I. P. S. Sale răspunde deputatul Petru Pipoz mulțămînd Esc. Sale în numele deputaților și cu consimțămîntul general pentru înțelȇpta conducere a lucrărilor sinodale și dorindu-i îndelungată sănătate pentru înflorirea și prosperarea bisericești și a nămului nostru.

Cu acesteia s'a terminat la Țrele 2 p. m. sesiunea ultimă sinodală a periodului 1894—1896.

Revista politică.

Proiectul de lege pentru eternizarea milleniului se va pune cȇt de cȇrînd la ordinea Țilei în camera ungurescă. Deputații se vor presenta în acêstă ședință în haine negre; proiectul de lege se va primî cu unanimitate fără nici o discutiune. După ședința camerei se va ține imediat altă ședință festivă în casa magnaților, unde se va întempla același lucru. Magnații se vor presenta tot în haine negre.

Mai lipsesce un doliu mare pe cilindrele deputaților și magnaților, pentru ca îmbrăcămîntea lor să esprime pe deplin adevărata situație a Ungariei tocmai în timpul milleniului.

* * *

Se vorbește, că ministrul comun de răsboiu, dl de Krieghammer își va da demisia. „Neue Freie Presse“ scrie asupra acesteia cestiuni următoarele:

Cu tôte desmințiriile formale, cari s'au dat în mod oficios față cu svonul despre demisionarea ministrului de răsboiu, în cercurile parlamentare se susține, că concediul, care și-l va lua cȇt mai cȇrînd amintitul ministru, este numai forma, sub care el vrea să se retragă. Este adevărat, că ministrul de răsboiu nu numai că e fȇrte bolnav, și că fisiscul seu nu-i mai permite suportarea funcțiunei, dar se mai Țice, că unele diferențe dintre dănsul și alte persoane înalte militare îl silesc, ca să repășescă din minister. Numai timpul, nu se scie încă, când va demisiona.

* * *

Principele Bulgariei a sosit Dumineca trecută în capitala Rusiei; i s'a făcut o primire cu mult mai grandioșă, ca aceea, care a avut-o la Bosfor. Nu numai curtea și înalții dignitari l'au bineventat, ci i s'au prezentat pȇne și sare și din partea autorităților orașului, din partea reuniunilor de binefacere etc. După rapȇrtele Țiarelor rușesci, colosul dela Nord n'are nici pe departe intențiunea de a submina independența Bulgariei. Cabinetul din Petersburg și-a schimbat dușmana sa atitudine numai exclusiv, pentru-că a trecut prințul Boris la ortodocșism; nici vorbă de nimicirea independenței Bulgariei, ca stat!

De tot caracteristic.

În articolul prim am accentuat, că Țiariul „Tribuna“ referă fals despre debaterile năstre sinodali, și în special despre Escelenția Sa metropolitul nostru afirmă neadevăruri revoltătoare.

În numărul seu de Marți în afacerea cu zidirea noului seminarium despre Escel. Sa susține, că ar fi Țis, că are date sigure și informațiuni, că guvernul ne va lua seminarium, pe cȇnd Escelenția Sa a atras atențiunea sinodului asupra curențului de a se lua școlȇle din mȇnile conesiunilor, căruia s'a dat espresiune și în parlament.

Asemenea i se atribuie afirmațiunea, ca să se facă seminarium numai pentru teologi, căci altcum nu se reîțeză, ceea-ce Escelenția Sa nu a Țis.

Asemenea pune în gura dlui P. Cosma cuvinte, cari nu le-a Țis, și-l

presentează, ca pe unul, care ar voi să împedeze zidirea seminariumului.

Denatură în cele din urmă și propunerea deputatului Nicolau Garoiu.

În general ea persiflă în mod de tot necuvincios debaterile sinodale, și în punctul acesta a întrecut pre „Tribuna“ înainte de crisă.

Acest mod de a batjocori și de a lovî în Esc. Sa metropolitul și în dep. P. Cosma o continuă și în numărul de Mercuri, în care domnului P. Cosma i-se impută, că a atacat pre asesorul P. Lucuța despre care ar fi Țis, că a făcut raport neesact, ceea ce domnul P. Cosma nu a Țis.

Ca lucrul să fie și mai cu cȇrne falsifică cifre, și anume unde e vorba de suma de 650 fl. mȇncată de fostul director Dimitriu, „Tribuna“ pune suma de 6500 fl. și o comentă cu note, unde e vorba de răscompensarea pe viță a sidocșiei în loc de 25 corȇne pune 25 fl.

Onestitatea aduce cu sine, că dacă se denatură faptele spre a putea persifla pe metropolitul și pe bărbații de încredere ai bisericești năstre, cel puțin cifrele să nu se falsifice.

Am făcut aceste observări în interesul adevărului, altcum „Tribuna“ prin modul cum a raportat despre sinodul nostru s'a descalificat înaintea tuturor deputaților sinodali, cari mai țin la cinste și la omenie.

Noi cu greu ne vom mai decide se reflectăm la rapȇrtele din „Tribuna“.

Alegerea primariului din Viena.

(TV) În secolul de față, lipsit aprȇpe cu desăvȇșire de caractere mai ales politice, purtarea creștinilor vienezî samȇnă cu penele de corbi albi. Cȇte mijlȇce iertate și neiertate nu vor fi folosit șireții ovrei, ca să trȇntescă la alegere pe bravi anti-semiți și pe conducătorul acestora, bravul bărbat Dr. Lueger. Tȇte au fost în zadar, pentru că fundamentul sentimentelor politice la antisemiți e legea creștină, aceea lege, care aprȇpe de 19 vȇcure n'a secerat altceva decȇt triumf și victorie! Al patrulea triumf al Drului Lueger e un stimul și pentru acei Romȇni, cari își basază politica lor pe binele bisericești lor și un afront ne-mai pomenit pentru acei Romȇni ocoși, cari vreau să cȇștîge drepturi politice insultȇnd și batjocurînd ce are omul mai scump pe lume, biserica lui. Țȇt un mic raport despre decursul memorabilei alegeri:

Mii de ȇmeni se grȇmădiseră în diminȇța Țilei de alegere pe stradele, cari ducȇu la Rathhaus. Pentru susținerea ordinei s'au prezentat la fața locului un număr încă prea mare de poliști, și de gendarmi pedestrii și calȇri. Cȇte-va minute după 10 ȇre a înțrat în sală căpitanul districtului, Dr. de Friebeis și a deschis ședința, constatȇnd, că fiind preșenți mai mult decȇt 92 de consilieri se pot aduce concludes. Singurul obiect la ordinea Țilei a fost alegerea primariului. S'a adevărit, că erau preșenți tȇți consilieri 138 de înși. Sȇ cetesce apelul nominal, apoi tȇți consilierii predau biletele de votare căpitanului districtual.

Dr. de Friebeis anunță rezultatul alegerii în chipul urmȇtor: „S'au dat 138 de voturi și au cȇdȇt pe Dr. Karl Lueger 96 de voturi, pe Dr. Raimund Grȇbl 42 de voturi; astfel Dr. Karl Lueger e ales de primar cu mai multe voturi decȇt majoritatea recerută. Eu îl întreb, dacă primesce alegerea, care a cȇdȇt asupra lui?“

Dr. Lueger a pȇșit înainte și în tăcerea cea mai mare a ținut următoare vorbire:

„Domnii mei! Pentru a patra ȇră în decursul unui an mi se face ȇnȇrea, a fi ales primar al orașului meu natal. De douȇ ȇri, întregul colegiu electoral al Vienei a dat, să se înțelȇgă într'un mod neîndoielnic și clar pentru ȇri și cine, cum și de cine vrea el, să-șî scie conduse afacerile sale.

La amândouă alegerile a dovedit poporul creștin din orașul nostru, cum își apără un popor conșcui de sine drepturile sale. El nu s'a lăsat, s'e fie scos din liniștea sa nici prin batjocuri, nici prin amenințări, nici nu s'a abătut dela calea cunoscută lui ca dréptă pentru promisiuni. El a luptat cu arma legală a biletului de vot și a învins.

O fac la mandatul amicilor mei și îmi împlinesc acest mandat cu bucurie, când eu cu această ocazie solemnă dau espresiune mulțimitei noastre către poporul creștin. (Aplause vii)

Nouă ni s'impune acum datorința, ca să ținem cont de voința poporului exprimată în mod legal. Ba noi credem, că această voință ar trebui, s'e fie respectată și de guvern, cu atât mai mult, cu cât el însuși a fost, care asemenea a chemat poporul, ca judecător, și judecata acestuia nu este un rezultat al patimei incidentale, ci mai vârtos rezultatul chibzuirei liniștite și al recunoșterii clare a situațiunei poporului creștin. (Aplause.) Dacă stimă mei amci și-au conșcuiat din nou voturile asupra persoanei mele, pentru care fapt din inimă le mulțămesc, ei nu au făcut-o pentru cult personal... (Risete în dréptă. Contrațiceri în sténga. Dr. Friebeis sună clopoțelul).

Dr. Lueger continuă cu voce mai puternică: Nu au făcut-o pentru cult personal (aplaude grozave), ci ca să satisfacă voința poporului, și dacă primesc eu alegerea cădută asupra mea, o fac, nu ca să-mi satisfac ambiția personală, ci pentru împlinirea unei datorințe grele. (Aplause). Nu e nici un secret, că eu am fost bucuros gata, să aduc la jertfă persóna mea. Dacă amci mei nu au primit această jertfă (strigăte: Nici odată, nici odată), atunci ei au fost îndemnați la această prin convingerea, că susținerea persoanei mele tocmai în împregiurările de acum trebuie să fie mai mult decât un mandat. Cestiune de însemnătate curat locală, ci o cestiune de mare și îndepărtată valóre în privința economică și politică.

Partida dela putere din Ungaria încercă acum, să-și întindă și mai departe sfera ei de putere și să-și însușescă în patria noastră, în Austria, o influință, care nu i compete, asupra afacerilor noastre. (Aplause). Contra acestei încercări trebuie, să pășim cu linisce și chibzuélă; o cedare în vre-un punct ar causa pagube necalculabile (Aplause).

N'ai decât să cetesci numai în foile normative din Ungaria ocările, cari se repetéză aproape în fie-care ți, asupra Vienei, și vei aprecia imediat sfera cea mare a cestiiei de primar din Viena. Această cestiune nu e un duel între Badeni și Lueger, cum se dice adeseori. Nu, acesta ar fi un punct neînsemnat de vedere.

Ea este cu deosebire o parte din marea luptă pentru eliberarea poporului creștin, pentru independența și liberarea patriei noastre, Austria. (Aplause vii). Și a persevera în această luptă și a nu te abate nici un pas, este datorința unui bărbat german, creștin, a unui vienez și a unui austriac patriot (Aplause vii). Din acest punct de vedere mi-au dat mie voturile amicii mei, din acest punct de vedere primesc alegerea.

Nu mai am de adaus nimic la cuvintele, cari Vi le-am adresat cu această ocaziune în Octobrie și Novembrie anul trecut, dar nici n'am să las din ele nimic afară.

Amicii mei și eu vom calca, dacă ne va fi dat vre-odată, conform voinței poporului, să luăm administrația orașului, vom calca calea dréptă și a echității, și noi sperăm, că vom pu-

tea conta la spriginul tuturor acelor, cari o iau în serios cu binele poporului. Eu încheiu cu dorința: Binevoiască Dđeu, ca în fine să se redea poporului ce e al poporului. (Aplause frenetice și lungi și în sală și pe gale ie).

Căpitanul districtual Dr. de Friebeis dice după aceea, că el va înainta actul guvernului și încheie ședința.

Când s'a adus la cunoștință lumii imense de pe strade rezultatul alegerii răsunau tóte de neîntrerupte strigăte de: „S'e trăiască Lueger, s'e trăiască primarul nostru“. Într'aceia răsuna din sute de grui marșul lui Lueger. Când a părăsit apoi Dr. Lueger, încungiurat de unii din prietini și, Rathhausul, mulțimea a rupt șirurile politistilor și între neîncetate strigăte de iubire a încungiurat pe Lueger și prietini și. Dr. Lueger a putut să se pricinie într'o trăsură, însă nu putea din cauză, că mulțimea era prea îndesată.

Strigătele de „s'e trăiască“ nu mai aveau sfârșit; în marea îmbulzala se vedeau femei cari îi făceau Drului Lueger semn cu batiște și îi strigau: „Trăiască Mesia nostru!“ Dr. Lueger scăpă de aceste ovațiuni într'o casă particulară.

Pe la 12 ore numai, după ce i-a succés Drului Lueger, să se urce într'o trăsură, s'a împrăștiat și mulțimea plină de entusiasim.

Astfel știu vienezii creștini să se pórte spre bucuria și onórea lor, spre bucuria tuturor naționalităților din Austro-Ungaria, și în deosebi spre bucuria și speranța noastră a Românilor, mult și greu asupriți de Magiari.

Ce diferență colosală între caracterul politic al creștinilor din Viena și între caracterul politic al acelor Români, cari vreau să facă naționalism fără religie.

Pe creștinii vienezi nu i-au putut seduce nici promisiuni, nici batjocuri, nici amenințări; ei au rămas în necasul valurilor periculose tari, ca stâncile de granit; pe Români fără religie, sau fără lege îi póte seduce în tot momentul ori și ce. Cea mai vie dovadă sunt tribuniștii cei vechi; au fost destul un os de ros, ca să vëndă cauza sfântă națională în mâinile dușmanilor! Tot așa vor păți și următorii politici ai tribuniștilor vechi, cari éráși vréu, să facă naționalism fără lege și fără biserică! Viitorul va dovedi, că la proscimă ocazie de câștig (nu național) „tribuniștii“ cei vechi vor putea striga Românilor a-confesionali sau fără lege: *Vivat sequentes!* Și rétăcirea cea de apoi, va fi mai mare ca cea d'întăiu!

Să învățăm mai bine dela vienezi și dela Lueger: *Legea creștină e baza naționalismului lor austriac și de aceea triumfă; un naționalism lipsit de religie, de lege și de biserică este o flóre veștedă, care cade la cea mai mică suflare de vânt; ér acei ómeni, cari vor să propage în sinul poporului ortodox naționalism pe contul și în detrimentul bisericii, care singură ne conservă ce avem mai scump, sunt pentru popor „buruiiană urită și otrăvicioasă“, pe care trebuie s'o ocoléscă, în propriul lui interes!* — Asupra acestei importante cestiuni, mai multe cu altă ocaziune.

Situația politică în Macedonia.

Sub titlul acesta „Orientalische Politische Correspondenz“ din Lipsca primesc corespondența următoare din Monastir:

Se știe că în urma ultimelor evenimente politice care au provocat turburări în unele provincii ale Turciei, Rusia a câștigat, printr'o atitudine amicală față cu Sultanul, o influență importantă asupra afacerilor Statului.

Atitudinea amenințătoare a Angliei contra imperiului otoman, rezerva pe

care tripla-alianță a arătat-o în cursul evenimenterelor din Orient, au îndecat rușilor căi noué pe care ar putea obține avantajii fără greutate. D. de Nelidow, acest demn urmaș al generalului Ignatiev, pare a crede că a venit vremea să eșecute un plan politic, esploatând influența diplomației rusești asupra populației ortodoxe din Peninsula balcanică.

În acest moment se caută adecă a se pune capăt rivalității dintre Statele balcanice cu privire la Macedonia și e vorba de a se rezolva pe cale pacinică litigiul: Cui aparține această provincie. Din acest program pacinic e de relevat, că Sêrbia, Bulgaria, Muntenegru și în mod implicit și Grecia vor trebui să renunțe la ori ce agitație care ar putea turbura pacea imperiului otoman. Bandele revoluționare trimise anul trecut din Bulgaria în Macedonia să nu mai revie.

Drept compesatie pentru acest serviciu al diplomației ruse, Turcia să sprijine pe d. de Nelidow în încercarea lui de a împăca ecsarchatul bulgar cu patriarhatul grec. Schisma, care separă aceste 2 biserici dușmane, să se desființeze și să aibă drept consecință unirea lor condiționată și recunoșterea patriarhatului ecumenic de către toți Slavii din imperiul otoman. Drept răsplată patriarhul să permită tuturor ortodocșilor slavi oficierea serviciului divin în limba slavă.

Cercurile bulgare din oraș sunt încântate de acest proiect al Rusiei. Reformele proiectate de Sultan pentru provincia turcesă și în special pentru Macedonia, par a confirma adevărul celor spuse. Inspectorii de tribune numiți de curând pentru vilaetele Uskiub și Monastir sunt în adevăr Turci și Bulgari. De asemenea și asistenții guvernatorilor sunt Bulgari recomandați guvernului imperial de către ecsarchatul bulgar.

Știe mai câștigă încă în verosimilitate prin numirea unui agent diplomatic al Bulgariei la Curtea grecă, prin manifestațiunile amicale schimbate între Curțile din Belgrad și Sofia cu ocazia convertirii prințului Boris și prin visita regelui Sêrbiei la Atena.

În tot casul e sigur că Slavii și mai cu sémă Bulgarii fac mereu câte un pas înainte, de câte ori izbucnesc turburări în Orient. Ei le-au pricinuit totdeauna și trag totdeauna câștig din ele, fie din cauza slăbiciunei guvernului turc, fie din indiferența României care e pe deplin preocupată cu luptele ei interne.

Da, mai ales România e vinovată în mare parte, deóre-ce se intereséză atât de puțin de sórtea conaționalilor săi din Macedonia, cari forméză dór' un element important din tóte punctele de vedere. Dacă populația română ar avé în Macedonia aceeași organizare ca și Bulgarii, atunci ar alcătui un factor însemnat în păstrarea liniscei și ordinii în Macedonia. Deóre-ce Români nu au alt interes politic decât să se păstreze neatinși imperiul otoman, el s'ar puté organiza și desvolta în liniște; el ar alcătui atunci un partid puternic adversar dușmanilor imperiului otoman.

Din nenorocire lucrurile stau cu totul altminterlea. Dl Sturdza, care a pus să espulseze pe delegații Românilor macedoneni, cari au venit în București să descrie poziția lor și să ceră ajutor, arătat foarte lîmpede compatrioților săi Români cât de indiferentă e guvernului român sórtea fraților din Macedonia. Delegații macedoneni au trebuit să părăsescă capitala română cu inima plină de amare desiluzii. Din această pricină speranțele Românilor macedoneni au făcut loc unei descurajări complete și tóte iluziile sunt pentru multă vreme spulberate.

Noutăți.

Representant guvernial la esame nele de maturitate din est an dela scólele medii române gr.-or. din Brașov a fost denumit din partea dlui ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică: dl *Nicolau Putnoky*, directorul gimnasiului de stat din Lugoș.

Concert. Reuniunea română de musică din Sibiu va da Sămbătă în 13/25 Aprilie a. c. cu concursul capelei militare a regimentului de infanterie Nr. 31 în sala dela „Gesellschaftshaus“ un concert cu programul următor:

1. „Iarna“ din „Anotimpurile“ oratoriu pentru soli, cor micșt și orchestră de I. Haydn.

2. „Capriccio brillant“ op. 22 (H-dur) pentru piano și orchestră de F. Mendelssohn Bartholdy.

3. „Vrăjitoarea“ pentru solo de alt, cor de bărbăți și orchestră de Carl Gramman.

4. „Făgăduința“ cor micșt și orchestră de S. Iadassohn.

Începutul la 7 ore sara.

Bilete de înțrare se vor eda în ziua concertului între órele 11 și 1 din ți în „Musikverein“ Pămēntul mic Nr. 2, și sara la cassă.

Ordul de onóre alui Pulszky. La arătarea făcută de consulul frances, că Pulszky stă sub acuză pentru defraudare, consiliul ordului de onóre frances a șters din șirul cavalerilor săi pe fostul director al pinacotecei magiare, pe care cu óri ce preț voiesc să-l reabiliteze cei de o pănură cu el.

Eldoradul jidovesc. Nisce missionari evanghelici din Anglia, cari au cutrierat și țara Ungurésă reîntorcându-se în patria lor și-au scris impresiile de călătorie în colónele diarelor de acolo. Iată un pasaj referitoriu la Ungaria: „Budapesta e în Europa unul dintre cele mai interesante centre jidovesci. După număr acolo jidovii sunt mai puternici ca în Viena, fiind din 520,000 locuitori 120,000 jidovi. Comerțul și finanțele sunt aproape esclusiv în mâinile lor. Nu e întreprindere, pe care să nu o fi început ei, sau care s'ar face fără sprijinul lor. Puterea lor politică e atât de ponderósă, încât în timpul din urmă chiar și legile au trebuit să fie schimbate în interesul lor. Cât e de paradoxă existența jidovimeii pe lume; un popor, care nu póte fi considerat ca națiune și totuși nu e națiune pe pământ, în politica căreia jidovii se nu figurează ca factori puternici. Ungaria póte fi numită acum de paradisul jidovimeii. Nu e deci mirare, dacă dintre jidovi fórte mulți se mărturisesc de cei mai înflăcărați magiari.“

Aceste le dice un om, care numai în trecăt s'a convins despre influința jidovilor în statul nostru; ce se dicem noi, cari la tot pașul ne împedecă de ei? S'e ferim nația ungurésă, pentru-că îi ocrotesc, ca nicăiri în altă țeră.

Gurmania racului. Că racul aparține celor mai mănăcióse animale, este un fapt de mult cunoscut; cu tóte acestea, amēnutele gurmanocii nu sunt acestea, de cunoscute, de aceea ne și ocupăm de astădată cu el. — Racul se deosebesce de tóte celelalte animale, mai cu sémă prin aceea, că mănă cu plăcere și pe semenii sei. El este papua regnului animalic. (Papua este un popor sēlbatic antropofag, carele adecă mănă și ómeni). Precum acesta își mănă pe părinții sei îmbătrâniți și neputincioși precum și pe alți ómeni pe cari îi póte prinde, întocmai și racul își mănă pe antecesorii și semenii sei. E interesant, că până când racul-bărbătuș își mănă pe soția-femeiușă, acesta nici când nu se atinge de soțul seu cu scopul acesta. Acesta o a constatat foarte evident un învățat german, carele a aședat într'un basen 165 de raci, bărbătuși și femeiușe, și după vre-o câteva luni a găsit acolo numai bărbătuși, dar și pe acestia fórte împuținați.

Aci vrēnd-nevrēnd ne aducem aminte de tânguirea bărbatului carele fericit cu o Xantipă (numele femeii fórte rea de gură a lui Socrate filosoful), după conveșuire de mai mulți ani, precum se vede — nu prea liniștită, a declarat înainteaamicilor sei, că la începutul căsătoriei sale atât de mult își iubea

nevasta, încât sta s'o mănâce de dragă ce-i era, ér acum îi pare rău, că nu o a mănecat.

Veți, racul e mai „cuminte“.

* * *

Fisiologia activității spirituale. Dr. Artur Macdonald, membrul consiliului de instrucțiune publică din Wasington și elevul lui Lambrozio, studiază efectele fisiologice ale activității spirituale și prin un aparat de măsurare inventat de dînsul se nisuesce a ajunge la date cât se pôte mai punctuóse. Scrutările lui tind mai cu samă într'acolo, că prin ce schimbări trece circulația sîngelui, respirația, limba și mâna, sun influința activității spirituale.

Pe Macdonald cu deosebire acel fapt de atâtea-ori observat l-a îndemnat la scrutările sale, că muncitorii spirituali de multe ori sufer de anemie. A voit să afle cauza acestui simptom și în scrutările sale a puresc în următorul mod: A pus briu pe peptul studenților scólelor medii din Washington; acest bréu e provédut cu un mic arătătoriu,

care marchiază și cea mai neînsemnată mișcare pe o hârtie înegrită cu cărbune. Savantul a experiat, că copiii în timpul formării îndelungate a spiritului lor respiră mai puțin și că scădînta inspirării oxigenului stă în proporție cu greutatea muncii spirituale. Din contră risul dilatăză, lărgesce plămânile și prin urmare este una dintre cele mai bune și folositoare acțiuni fisiologice. Un jurnalist descrie fôrte interesant experimentările, cari le-a făcut Macdonald asupra lui spre scopul de a stabili influința activității spirituale asupra circulației sîngelui. Macdonald a așezat pe corpul jurnalistului aparatul de măsurare, care însemnă pe hârtia neagră toate mișcările sîngelui, apoi l'a pofitit, sîi esplîce o đicere grea a lui Schopenhauer. Arătătoriu aparatului de loc nu s'a mișcat, ceea-ce după părerea lui Macdonald a însemnat, că din partea aceea a corpului a dispărut tot sîngele și s'a suit în cap. Acum a așezat „chinagrafonul“ pe capul jurnalistului, și l'a pofitit, sîi-și așîntesce privirea asupra unui glob scilipicios de nichel. Peste

cîteva minute jurnalistului i-s'a făcut somn, cu tóte acestea era încă tot în conștiință de de sine, medita. Aparatul îndată a demonstrat, că sîngele s'a depărtat din creri. Acum l'a pofit Macdonald să cetesce descrierea senzațională a asasinării lui Nancy din Oliver Twist. Hârtia înegrită la început arătă o linie regulată, coréspondetóre mișcării pulsului, cu cât însă descrierea casului grósnic a devenit mai mișcătóriu și cât a început să agite mai mult pe cetitoriu, în linie cu atât mai óblă a mișcat arătătoriu pe hârtia neagră, până când în urmă a arătat o linie de tot óblă, ca trasă cu linialul; acésta a însemnat, că circulația sîngelui în momentul acela a încetat aprópe total.

Acelas rezultat l'a ajuns Macdonald, când pe neașteptate a arătat jurnalistului tabloul a patru capete, fotografate în momentul decapitării. Spectacolul îngrozitoriu a avut urmarea, că circulația sîngelui s'a oprit total pe un moment. Cu aceste esperimente Macdonald vrea să constateze, ce mod de viață trebuie să urmeze omul, pentru

ca să pótă corésponde recerîntelor activității spirituale.

* * *

Demonstrațiuni contra magiarilor în Agram. Juristul croat Valasco, osândit pentru demonstrațiuni antimagiare cu ocașiunea visitării monarhului în Agram, a fost eliberat din temnița din Belovar, Marti, în 9/21 a curente. La reîntórcere, în gara din Agram a fost primit de o mulțime de studenți, și însoțit de aceștia și de o mulțime de popor spre oraș. Pe cale au înscenat o demonstrațiune teribilă, erumpînd în strigăte insultátóre la adresa ungarilor și spărgînd mai multe ferestre de ale locuitorilor magiari, la ceea-ce a intervenit poliția, care numai dupa ce s'a folosit de arme, și a rânit pe vre-o cîteva dintre demonstranți a putut restabili ordinea, deținînd pe mai mulți.

Loterie.

Miercuri, în 22 Aprile n. 1896.

Brún: 43 42 37 5 46

AVIS.

In librăria tipografiei archidieceesane se află de vîndare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat . . .	fl. 15 —
Chiriadromion (Cazan), nelegat fl. 10, legat . . .	12.—
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin . . .	18.—
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg. . .	20.—
Octoich mic, neleg. fl. —60 cr. leg. . .	—75
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat . . .	—75
Proscomidia altariului . . .	—25
Penticostariu neleg. fl. 8, leg. . .	10 —
Rînduiala la sfințirea bisericelor . .	2.50
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat . . .	25.—

II. Cărți scolare.

Abedar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg. . .	—24
Abedar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat . . .	—25
Abedar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg. . .	—25
Abcedar magiar-român, de N. Putnoky leg. . .	—20
Aritmetica, de P. Dima . . .	—32
Abedar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. = . . .	—45
Aritmetica după Lurz . . .	—20
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. = . . .	—35
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă, nel. cr. 30 leg. . .	—40
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg. . .	—30
Carte de cetire de Ioan Popescu legată . . .	—70
Catechism de M. Toma . . .	—30
Catechism bogat . . .	—50
Cărtică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă . . .	—15
Comput de Ioan Popescu . . .	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă . . .	2.—
Compendiu de drept canonic ediție nouă . . .	3.—
Conducător la Abedar de I. Popescu . . .	—10
Culegere de cântecenaționale . . .	—25
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II. = . . .	1.—
Carte de cîntări bisericesci pentru copii . . .	—12
Curs de limba magiară de Molnár I. II. III. a . . .	—20
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg. . .	—20
Chemia elementară de Vlaicu . . .	—80
Chemia anorganică de Filipescu . .	—80
Drepturile și datorințele civile . .	—20
Elemento de Geografia de Zacharia Boiu . . .	—30
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu . . .	—30
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu . . .	—30
Elemente de Fisică de I. Dariu . .	—30
Fisica de Făgărășan . . .	—40
Gramatica română de Mihelțan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. = . . .	—24
Geografia pentru scól. populare de I. Dariu leg. . .	—35
Geografia pentru scól. populare de Moldovan & Făgărășan . . .	—30

Geografia pentru scólele medii de Moldovan & Făgărășan I . . .	fl. 1.20
Geografia pentru scól. medii de Moldovan & Făgărășan II. . .	—50
Geografia pentru scólele medii de Făgărășan & Bârsan II. . .	1.—
Gramatica română de I. Dariu . . .	—25
Gramatica limb. magiare de Crișan & Putnoky . . .	1.—
Istoria biblică pentru scól. populare . .	—30
Istoria biblică pentru scólele medii . .	—55
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II. . .	3.—
Isagogia de Dr. Ilarion Pușcariu . .	1.50
Istoria bisericescă ptru scól. pop. . .	—35
Istoria bisericescă pentru scólele medii I. II. . .	1.—
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop . . .	—25
Istoria Ungariei de S. Moldovan . .	—26
Istoria Ungariei pentru scólele secundare de V. Goldiș . . .	—80
Istoria universală pentru scólele secundare de V. Goldiș . . .	1.—
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I. = 50 II. = . . .	—60
Istoria literaturii române de Lazariu . . .	1.—
Legendar român de V. Petri . . .	—50
Legendar magiar român de N. Putnoky . . .	—30
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă . . .	—40
Mărturisirea ortodoxă . . .	1.20
Pastorala veche . . .	1.—
Pastorala nouă . . .	1.50
Pomăritul de D. Comșa . . .	1.—
Principii din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu . . .	1.—
Psichologia empirică de I. Popescu . . .	2.—
Teologia dogmatică . . .	1.—
Teologia morală . . .	1.50
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnoky . . .	—70

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea . . .	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale . .	1.—
Enchiridion sau carte manulă de canóne . . .	4.—
Invățătorul și poporul de Marienescu . . .	—50
Polemia contra Heliad . . .	—50
Calendarul pe anul 1896 . . .	—30
Serisori apologetice . . .	—50
Sunete și resunete de Z. Boiu . . .	—50
Scrierea sf. Ioan gură de aur . . .	—50
Vocabular român germán . . .	—70
Anghira creștină (cuvîntări) funebreale de T. V. Gheaja . .	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja .	—65
Antologie română de Manliu . . .	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan . . .	—20
Cine ce face lui își face, comedie întrun act pentru tinerimea scolară . . .	—10
Codicele de Mateiu Voilean . . .	—80
Colinde de A. Marienescu . . .	1.10
Compas românesc de P. Petrescu . .	—50
Cuvîntări funebreale de Z. Boiu . .	1.50
Crestomația română de I. Manliu .	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu . .	2.—
Descănțere populare de Marian . .	2.—
Documente pentru limbă și istorie de Dr. Il. Pușcariu . . .	2.50

Doine și strigături de St. Manteau .	fl. —.12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț . . .	—80
In memoria lui G. Bariț peșii de G. Joandrea . . .	—20
Intrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span . . .	1.—
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau . . .	—50
Lectionul comunelor bisericesci din archidieceasă de Dr. Remus Roșca . . .	1.—
Noul atac asupra scólelor noastre .	—25
Manual de drept cambial de I. Socaciu . . .	2.—
Pace vouă de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan . . .	—20
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju . . .	—25
Poesii de Andreiu Murășan . . .	1.50
Poetica română de I. Manliu . . .	1.75
Povesici ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I—V . . .	1.25
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu . . .	—75
Retorica și stilistica de I. Manliu .	2.—
S'a dus în țără novelă originală de Il. Chendi . . .	—15
Studiu din economia națională de P. Petrescu . . .	—40
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu . . .	—45
Stupăritul de C. Dimian . . .	—80
Vechia metropolie de N. Popea . . .	1.50
Protocólele sinodale dela 1864—1893 tóte laolaltă . . .	19.—
Protocólele congresuale dela 1868—1891 tóte laolaltă . . .	7.60
Statut organic . . .	—25
Regulament pentru parochii . . .	—10
Regulament pentru organizarea, provisorie a învățămîntului . .	—10
Regulament pentru procedura matrimonială . . .	—20
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian . .	—10
Regulament pentru afaceri interne congresuale . . .	—20

IV. Tipărituri.

Budget còla . . .	—03
Catalog de clasă còla . . .	—02
Catalog de clasă broș. din 10 còle .	—30
Catalog de clasă broș. din 15 còle .	—45
Catalog de clasă broș. din 20 còle .	—55
Carte de evidență còla . . .	—03
Carte de evidență leg. din 30 còle .	1.80
Carte de evidență leg. din 40 còle .	2.10
Chronica scolară leg. . .	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta scòla còla . . .	—02
Conspete protopopesci, pentru noucun.	—05
Conspet despre comunele matre și filie còla . . .	—03
Conspet despre visitarea scólelor còla . . .	—03
Conspete de catechisația còla . . .	—03
Conspete scolare inv. (date statistice) còla . . .	—06
Conspete prot. I. II. III. còla . . .	—06
Conspete de absenții septemănale și lunare còla . . .	—02

Contul capitalelor active còla . . .	fl. —.03
Estrase din protocólu botezaților, cununaților și morților esempl. .	—01
Matricula scolară còla cr. 2 legată din 50 còle . . .	1.50
Inventare pentru averea bisericelor .	—10
Jurnal de casă còla . . .	—03
Jurnal de casă leg. 25 coli . . .	165
Jurnal de casă leg. 30 coli . . .	1.80
Obligațiuni ptru biserici esempl. .	—01
Protocólu bunei învoiri còla . . .	—06
Protocólu bunei învoiri leg. din 50 còle . . .	4.—
Protocólu parochial còla . . .	—06
Protocólu parochial leg. din 50 còle .	4.50
Protocólu botezaților còla . . .	—06
Protocólu botezaților I. din 50 c. . .	4.50
Protocólu cununaților I. din 50 c. . .	4.50
Protocólu morților còla . . .	—06
Protocólu morților leg. din 50 c. . .	4.50
Protocol de esibite còla . . .	—03
Protocol de esibite I. din 30 còle . .	1.80
Protocol de esibite I. din 50 còle . .	2.50
Prot. de clasificățiune còla . . .	—02
Prot. de clasificățiune I. din 50 c. . .	1.50
Specificațiuni pentru noa cununați còla . . .	—05
Testimoniile scolare esempl. . . .	—02
Testimoniile de religie . . .	—02

V. Icoane.

Icòna înmormentării domnului pe pânză . . .	fl. 2.50
Icòna înmormentării domnului pe hârtie . . .	—50
Icòna celor trei Ierarchi pe hârtie . .	—30
Icòna Evangeliștilor pe hârtie . . .	—50
Portret Șaguna . . .	1.—
Portret Gozdu . . .	1.—

VI. Requisite de scris.

Libele de scris a 1 cr. 100 . . .	—70
Libele de comput a 1 cr. 100 . . .	—70
Libele de dictando a 1 cr. 100 . . .	—70
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu . . .	—15
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și quadrate a 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și Tocuri (còde) de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata . . .	—45
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept a 6, 7, 8, și 10 fl. miia de còle . . .	
Ceruse a 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta a 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl. . . .	
Pene de scris dela 50 cr. până 1 fl 20 cutie constatătore din 144 bucăți . . .	
Tablîțe de pîtră bucata 7, 10, 12 14 și 15 cu bucata . . .	
Tot felul de hârtie de epistole cu prețuri fôrte moderate . .	
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucata .	
Trăisti de scólă pentru copii, chipuri pentru copii, Cîrcel, Văpșe și pensele, Hârtie sugativă, Calemare, Liniale, hârtie pentru steluagiu, Albume, Blocuri, Tînte de desen; totfelul de negră, tóte acestea cu prețuri fôrte moderate . . .	